

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	22. december 2000

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevarer-ministeriets notat om Europa-Kommissionens åbningsskrivelse til Danmark vedr. hindringer for markedsføringen af produkter med tilsætningsstoffer.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

J.nr.: 1999-5522-0032

Den 27. december 2000

Notat til Folketingets Europaudvalg om Europa-Kommissionens åbningsskrivelse til Danmark vedrørende hindringer for markedsføringen af produkter med tilsætningsstoffer.

Kommissionen har med skrivelse af 30. oktober 2000 (SG (2000) D/108039) fremsendt åbningsskrivelse til den danske regering, hvori den med henvisning til EF-traktatens artikel 226 anmoder regeringen om inden to måneder at fremsætte sine bemærkninger vedrørende tidsfristen for anmeldelse af produkter med tilsætningsstoffer og det danske forbud mod angivelser om tilsætningsstoffer.

Åbningsskrivelsen har baggrund i en klage til Kommissionen, dels over forbud mod markedsføring i Danmark af morgenmadscerealier tilsat vitaminer og mineraler, dels over den fastsatte tidsfrist for anmeldelse til myndighederne forud for markedsføring af produkter med visse tilsætningsstoffer, og endelig over det danske forbud mod angivelser om tilsætningsstoffer.

Kommissionen har valgt at begrænse åbningsskrivelsen til spørgsmålet om tidsfristen for anmeldelse forud for anvendelsen af visse tilsætningsstoffer, jf. § 20 i bekendtgørelse nr. 282 af 19. april 2000 (tidligere nr. 942 af 11. december 1997) om tilsætningsstoffer, og til forbudet mod angivelser om tilsætningsstoffer, jf. § 20, stk. 1, nr. 4, i fødevarerloven.

Spørgsmålet om forbudet mod markedsføring af levnedsmidler tilsat næringsstoffer er udeladt, da det behandles i forbindelse med en begrundet udtalelse, som Kommissionen fremsendte til den danske regering den 12. september 2000. Denne sag er tidligere forelagt for Folketingets Europaudvalg.

I henhold til § 20 i tilsætningsstofbekendtgørelsen kan bestemte grupper af tilsætningsstoffer tages i anvendelse 6 måneder efter, at de er anmeldt til Fødevedirektoratet. Bestemmelsen gælder kun visse tilsætningsstoffer, som ikke er reguleret i fællesskabslovgivningen. Hensigten med bestemmelsen er at give myndighederne kendskab til anvendelsen af disse tilsætningsstoffer og mulighed for at nedlægge forbud mod anvendelsen, såfremt denne ikke er sundhedsmæssigt acceptabel.

Forbudet mod angivelser om tilsætningsstoffer i fødevarerens § 20 gælder for angivelser om, at fødevarer ved hjælp af tilsætningsstoffer har opnået en øget eller særlig næringsværdi.

Kommissionen giver følgende eksempler på angivelser, som Danmark forbyder: "med 3 B-vitaminer og jern" eller "med 3 vigtige B-vitaminer og jern". Fødevedirektoratet har imidlertid givet tilladelse til mærkning med ordene "med 3 B-vitaminer og jern", men nedlagt forbud mod salg af produkter mærket med ordene "med 3 vigtige B-vitaminer og jern".

Kommissionen finder, at de nævnte danske regler og fortolkningen heraf udgør en overtrædelse af EF-traktatens artikel 28, og at forbudet mod angivelser om tilsætningsstoffer desuden er i strid med direktiv 2000/13/EF om mærkning af levnedsmidler og direktiv 90/496/EØF om næringsdeklaration af levnedsmidler.

Hvad angår tidsfristen for anmeldelse nævner Kommissionen selv, at EF-domstolen i flere afgørelser har vurderet, at en anmeldelsesprocedure forud for markedsføring af fødevarer med tilsætningsstoffer kan være berettiget af hensyn til den offentlige sundhed. Det er dog en forudsætning, at en række betingelser er opfyldt, bl.a. at en sådan godkendelsesprocedure skal kunne afsluttes *inden for en rimelig tid*.

Kommissionen anfører, at "rimelig tid" er 90 dage, og at en tidsfrist på mere end 90 dage efter dens opfattelse er i strid med proportionalitetsprincippet.

Efter dansk opfattelse har EF-domstolen anvendt begrebet "inden for rimelig tid", fordi forskellige forhold kan gøre sig gældende i de forskellige sager. Sagsbehandlingstiden afhænger af sagens kompleksitet, og den kan variere fra godt en måned i de helt ukomplicerede sager op til de 6 måneder i komplicerede sager med mange dokumenter og ekspertvurderinger.

Regeringen er naturligvis enig i at sagsbehandlingstiden i alle tilfælde bør være så kort som mulig, og er derfor indstillet på at ændre tidsfristen for anmeldelse, således at denne nedsættes til 90 dage i tilfælde, hvor myndighederne i en anden medlemsstat allerede har vurderet data og fundet anvendelsen acceptabel og den oprindelige vurdering stilles til rådighed for de danske myndigheder. Det vil dog være nødvendigt at kunne forlænge sagsbehandlingstiden, hvis der er begrundet behov herfor.

Hvad angår spørgsmålet om forbudet mod mærkning med angivelser om tilsætningsstoffer konkluderer Kommissionen uden yderligere begrundelse, at bestemmelsen i fødevarerens § 20, stk. 1, nr. 4, og den tilknyttede administrative praksis er i strid med Traktatens artikel 28, idet der er tale om en uberettiget handelshindring.

På grund af reglerne i mærkningsdirektivet (13/2000/EF) og direktivet om næringsdeklarationer (90/496/EØF) er det imidlertid ikke muligt at fastsætte nationale regler om vildledende markedsføring, og såvel lovgivning som administration findes at være i overensstemmelse med fællesskabsreglerne.

I henhold til mærkningsdirektivet må mærkning ikke vildlede forbrugeren f.eks. ved at tillægge et levnedsmiddel egenskaber til forebyggelse, behandling og helbredelse af en menneskelig sygdom eller give indtryk af sådanne egenskaber.

Af bemærkningerne til fødevarerens fremgår det tydeligt at formålet med § 20 netop er at forbyde virksomheder at udnytte forbrugernes bekymring for deres helbred ved mærkning og præsentation af fødevarer.

Mærkningsdirektivet bestemmer ligeledes, at mærkning ikke må være vildledende bl.a. med hensyn til levnedsmidlets beskaffenhed og egenskaber.

Efter regeringens opfattelse vil mærkning med ord som "vigtige vitaminer" ikke blot spille på forbrugernes bekymring for deres helbred, men også giver indtryk af at disse vitaminer er særligt værdifulde i forhold til de vitaminer, som forbrugeren ellers vil få fra andre typer morgenmad.

Kommissionen henviser endelig til at § 20, stk. 1, nr. 4 er i strid med direktivet om næringsdeklarationer (90/496/EØF). Regeringen antager, at dette beror på den fejlagtige opfattelse, at enhver angivelse om tilsætning af næringsstoffer er forbudt. Som nævnt er den objektive angivelse "med 3 B-vitaminer og jern" blevet accepteret af de danske myndigheder.

Regeringen af den opfattelse, at den danske lovgivning vedrørende tidsfristen for anmeldelse af produkter med tilsætningsstoffer ikke er i strid med artikel 28, men at man alligevel bør ændre tidsfristen, således at denne kun i komplicerede tilfælde er mere end 90 dage. Vedrørende forbudet mod angivelser om næringsværdi vil regeringen fastholde, at bestemmelsen i fødevarerens § 20, stk. 1, nr. 4 er i overensstemmelse med EU-lovgivningen, idet man i Danmark tillader

den objektive oplysning om at de omhandlede stoffer er tilsat, men ikke den værdiladede og potentielt vildledende betegnelse "vigtige vitaminer".

Den danske regering har afgivet svar på Kommissionens åbningskrivelse i overensstemmelse hermed.